

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

navrhovatelů: a) J. K., narozený „X“,
bytem „X“,
b) J. M., narozená „X“,
bytem „X“,
c) A. P., narozená „X“,
bytem „X“,
d) R. Š., narozená „X“,
bytem „X“,

a
účastníků řízení: **Obecní úřad Libouchec,**
sídlem Libouchec 211, 403 35 Libouchec,

o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Petrovice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,

takto:

- I. Návrh se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelé se svým společným návrhem domáhají vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Petrovice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018.

Návrh

2. Navrhovatelé uvedli, že pan M. P. uviděl v noci z pátku na sobotu dne 6. 10. 2018 v 01:30 hodin u budovy obecního úřadu Petrovice, kde byla volební místnost, maskovanou

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

osobu, která se opatrně plížila ke dveřím budovy obecního úřadu. Tato osoba měla vystoupat po schodech a měla se snažit odemknout zámek dveří. Poté, co na tuto osobu pan M. P. zakřičel: „Ty sis tam něco zapomněl?“, se osoba se sklopenou hlavou rychlou chůzí vzdálila. Pan P. je přesvědčený, že uvedenou osobu poznal. Navrhovatelé se domnívali, že maskovaná osoba se snažila vniknout do volební místnosti se záměrem ovlivnit výsledky voleb. V týdnu před volbami se údajně měl předmětný člověk bavit s místostarostou. Z jejich hovoru pan P. zaslechl: „Nepotřebuješ klíče, stačí ti planžeta.“ Následující den pan P. kontaktoval starostu obce pana Z. K. a oznámil mu pokus o vloupání do budovy obecního úřadu. Následně zástupce volební strany Změna, za kterou kandidovali navrhovatelé, požádal starostu jako veřejného činitele, aby věc prošetřil a zaujal k ní stanovisko. Starosta to ale odmítl. Dne 15. 10. 2018 podalo hnutí Změna oznámení o podezření ze spáchání trestného činu maření přípravy a průběhu voleb.

3. Navrhovatelka d) pak v doplnění návrhu učiněném ve lhůtě pro podání návrhu uvedla, že pan F. G. vložil do urny neplatný hlasovací lístek, neboť zaškrtl podle jeho slov pouze jediného kandidáta, a to J. K. Přesto volební komise za obec Petrovice žádný neplatný hlas neevidovala. Dále uvedla, že má důvodné podezření na manipulaci s hlasovacími lístky, za kterým může být i propojení pana místostarosty s jednotlivými členy okrskové volební komise, kdy pan M. P. je podřízeným místostarosty, paní N. je jeho sestra, pan D. je přímý podřízený místostarosty, pan B. je osoba blízká s panem místostarostou, pan L. H. je přímý podřízený pana místostarosty a Z. R. je občankou K. L. Na závěr uvedla, že onou maskovanou osobou, která se pokoušela vniknout v noci do budovy obecního úřadu, byl pan J. K. (pravděpodobně se má jednat o J. K. – poznámka soudu), předseda okrskové volební komise. K tomu poznamenala, že za hnutí Za obec Petrovice byla pod číslem 9 kandidátka L. B., matka pana J. K.

Vyjádření účastníka řízení

4. Obecní úřad Libouchec jako příslušný volební orgán uvedl, že budova obecního úřadu v Petrovicích nemá alarmy ani kamery. Volební místnost se nachází ve 2. nadzemním podlaží budovy. Žádné dveře se v souvislosti s volbami nepečetily. Volební schránky i papírová krabice na volební dokumentaci, která obsahovala zejména úřední obálky, razítko obecního úřadu, nepoužité hlasovací lístky a výpis ze seznamu voličů, byly zapečetěny a podepsány nejen předsedou, ale i místopředsedou okrskové volební komise. Podpisy i pečete byly neporušeny. Klíče od budovy i klíče od schránek měla po celou dobu voleb u sebe zapisovatelka okrskové volební komise. Uvedl, že v průběhu voleb si členové okrskové volební komise zaznamenávali počty vydaných obálek – počty zakroužkovaných voličů v seznamu voličů odpovídaly počtu vydaných obálek. Po skončení prvního volebního dne ukládali členové volební komise do krabice 15 úředních obálek a stejný počet jich tam byl i ráno.
5. Zdůraznil, že neshledal v činnosti okrskové volební komise č. 1 žádná závažná porušení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (dále jen „volební zákon“). Zdůraznil, že v případě zjištění porušení pečeti, či jen dojmu o možné manipulaci s hlasovacími lístky by volební komise přerušila svou činnost. K tomu však nedošlo.
6. Poukázal rovněž na to, že je zarážející, že pan P. ihned po předmětném incidentu neinformoval policii. Současně uvedl, že ze snahy o vniknutí do budovy obecního úřadu nelze dovozovat snahu o vniknutí do volební místnosti, která se nachází ve 2. nadzemním podlaží.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

7. K doplnění návrhu účastník uvedl, že zaškrtnutí pouze jednoho kandidáta na hlasovacím lístku není důvodem k označení takového hlasovacího lístku za neplatný. Dále uvedl, že volební strany měly možnost ovlivnit složení volebních komisí delegováním členů do volebních komisí. Této možnosti využila pouze volební strana Za obec Petrovice, která jmenovala jediného člena, a to pana J. K. Dále poukázal na skutečnost, že příbuzenství případně citový, pracovní či jiný vztah k některému z kandidátů nebo pracovníků obce není zákonnou překážkou členství v okrskové volební komisi. Zdůraznil, že je zcela nepravděpodobné, že by se celá volební komise nechala zmanipulovat a všichni její členové by zasahovali do průběhu a výsledků voleb. Poukázal rovněž na skutečnost, že malé obce mají problémy s obsazováním volebních komisí. Často se využívá pracovníků, kteří pracují pro obec, či jsou činní v jiných spolecích působících v obci.
8. Účastník setrval na závěru, že k faktickému ovlivnění výsledků voleb do Zastupitelstva obce Petrovice nedošlo.

Replika navrhovatelů

9. Na vyjádření účastníka řízení reagovali navrhovatelé replikou. Zdůraznili, že účastníku řízení nepřísluší hodnotit adekvátnost jednání pana P. Dle informací navrhovatelů pan P. nenahlásil incident policii, neboť v maskované osobě poznal osobu, kterou dobře zná, tato osoba je v podmínce a nechtěl jí komplikovat život. Dále zdůraznili, že se obrátil hned ráno na starostu obce s důvěrou, že incident bude řešit. Dle navrhovatelů jednoznačně šlo o pokus (i když nezdařilý) o zmanipulování výsledků voleb.

Posouzení věci soudem

10. Podle ust. § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je volební zákon, podle jehož ust. § 60 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
11. Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu ve věci voleb do Zastupitelstva obce Petrovice se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, když návrh byl podán v zákonné 10 denní lhůtě a navrhovatelé byli k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimováni, neboť z předloženého výpisu ze stálého seznamu voličů vyplynulo, že jsou zapsáni do stálého seznamu voličů pro obec Petrovice. Z poznámek učiněných ve výpisu ze stálého seznamu voličů, které si v průběhu voleb činila příslušná volební komise, rovněž vyplývá, že všichni navrhovatelé se voleb zúčastnili.
12. Navrhovatelé se domáhali vyslovení neplatnosti voleb. Podle § 60 odst. 3 volebního zákona návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Z této právě citované zákonné dikce vyplývá, že návrh na neplatnost voleb je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i to, že tato protizákonnost ovlivnila volby, a to hrubým způsobem, v důsledku čehož došlo (nikoli pouze mohlo dojít) k výrazně odlišným výsledkům voleb, tedy k jinému složení zastupitelského sboru, nežli pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).

13. V souladu s ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost voleb účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II. volebního zákona Obecní úřad Libouchec. Z obsahu návrhu pak dle soudu vyplývá, že navrhovatelé nenapadají volbu žádného konkrétního kandidáta, ale pouze nedostatky volebního procesu jako takového. Proto v souladu s výše citovaným ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. jsou účastníky tohoto řízení pouze navrhovatelé a příslušný volební orgán.
14. Navrhovatelé jako zásadní skutečnost, která v jejich očích zavdává odůvodněné obavy o správnost výsledků hlasování, uvádí to, že občan obce pan P., který ovšem není navrhovatelem, spatřil v noci ze dne 5. 10. 2018 na 6. 10. 2018, tedy v noci mezi prvním a druhým dnem voleb, maskovanou osobu, která se měla snažit vniknout do budovy, v níž se nacházela volební místnost pro volební okrsek č. 1 pro obec Petrovice. Dle tvrzení samotných navrhovatelů se maskované osobě nepodařilo do budovy dostat, neboť byla panem P. vyrušena. Na tomto místě je nutno zdůraznit, že volební zákon v aktuálním znění umožňuje soudu vyslovit neplatnost voleb pouze v případě, kdy bude prokázáno, že skutečně došlo k porušení volebního zákona, a to takovým způsobem, že došlo k ovlivnění výsledků voleb hrubým způsobem. Z tvrzení navrhovatelů jednoznačně vyplývá, že k narušení budovy, v níž se nalézala volební místnost, díky bdělosti pana P. ani nedošlo. Jejich tvrzení zůstává na úrovni toho, že vyjadřují obavy, že v průběhu voleb mohlo dojít k porušení volebního zákona. Takové tvrzení je ovšem pro vyslovení neplatnosti voleb nedostatečné, neboť, jak bylo uvedeno již výše, zákon vyžaduje prokázání skutečnosti, že k porušení zákona skutečně došlo, a to hrubým způsobem. To však navrhovatelé ani netvrdí.
15. Soud musí zdůraznit, že v souladu s ustálenou judikaturou správních (volebních) soudů není soudní řízení ve věcech volebních založeno na principu inkvizičním, ve kterém by sám soud vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že navrhovatel musí předložit relevantní tvrzení a sám předložit dostatečné důkazy k těmto tvrzením (srovnej např. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2011, č. j. 15 A 72/2011-87, či ze dne 11. 11. 2014, č. j. 40 A 21/2014-56). Tomu odpovídá i závěr Ústavního soudu vyslovený v jeho nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, podle něhož „... je lid zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím stanování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledky

odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.“

16. Je také nutno zdůraznit, že okrskové volební komise v zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce neuvedly žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by v době mezi prvním a druhým dnem průběhu voleb došlo k narušení volební místnosti či snad dokonce narušení pečeti na volební urně. Judikatura správních (volebních) soudů jednoznačně zastává názor, že legalnost voleb či hlasování ve volbách do zastupitelstva obce nemůže být zpochybněna toliko blíže nepodloženými domněnkami navrhovatelů, zvláště za situace, kdy okrsková volební komise v zápisu o průběhu voleb neuvedla žádné okolnosti, které by mohly mít vliv na výsledek hlasování (srov. např. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2006, č. j. 44 Ca 155/2006-48, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1092/2007).
17. S ohledem na výše uvedené musí soud konstatovat, že tvrzení navrhovatelů, že do budovy, v níž se nacházela volební místnost, se měla snažit vniknout maskovaná osoba, není způsobilé k tomu, aby na jeho základě byla vyslovena neplatnost voleb.
18. K tvrzení navrhovatelky d), že pan F. G. vhodil do urny hlasovací lístek, na kterém zaškrtl pouze jediného kandidáta, a přesto nebyl v zápise uveden žádný neplatný hlas, je nutno konstatovat, že úprava hlasovacího lístku, kterou navrhovatelka popsala, je zcela v souladu s volebním zákonem a nezpůsobuje neplatnost takového hlasování. V ustanovení § 34 odst. 2 volebního zákona je uvedeno, že volič může volit **nejvýše** tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno. Z uvedeného vyplývá, že nic nebrání voliči, aby volil kandidátů méně. Důsledkem bude pouze to, že takový volič při své volbě nevyužije všech hlasů, které má k dispozici. To je však pouze na jeho vůli. Pokud navrhovatelkou uvedený volič skutečně upravil hlasovací lístek způsobem, který navrhovatelka popsala, postupovala volební komise při sčítání zcela v souladu se zákonem, pokud takový hlasovací lístek vyhodnotila jako platný.
19. K poukazu na příbuzenské vztahy mezi místostarostou a členy volební komise, případně mezi členy volební komise a kandidáty, soud uvádí následující. Z předložené volební dokumentace vyplývá, že předsedou okrskové volební komise pro okrsek č. 1 pro obec Petrovice byl pan J. K., který byl v souladu s § 17 odst. 2 a 3 volebního zákona delegován do této volební komise volební stranou Za obec Petrovice. Ostatní členové volební komise byli s ohledem na skutečnost, že další osoby delegovány volebními stranami nebyly, jmenováni v souladu s § 17 odst. 2 volebního zákona starostou obce Z. K. Jak již bylo uvedeno výše, ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování, podepsaného všemi členy okrskové volební komise pro okrsek č. 1, není patrné, že by jakýmkoliv členem volební komise byla uplatněna jakákoliv námitka či výhrada; zaznamenány nebyly ani žádné stížnosti či oznámení ze strany voličů, resp. jiných osob. Žádné nedostatky nebyly zjištěny ani při kontrole provedené volebním orgánem. Soud v této souvislosti poukazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010-47, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že „... kterýkoliv kandidující subjekt (tzn. politická strana, jejich koalice a nezávislý kandidát) je oprávněn delegovat své zástupce do všech okrskových komisí ve volebním obvodu, kde podal přihlášku k registraci. Je proto primárně věcí samotných volebních aktérů, nacházejících se v prostředí svobodné politické soutěže, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. Součástí této kontroly je samozřejmě, ovšem pouze jako ultima ratio, také volební soud. Tento by měl do volebního procesu zasáhnout výjimečně, a to pokud se ostatní prostředky kontroly ukázaly jako neúčinné

anebo nelze spravedlivě požadovat jejich vyčerpání a současně existují konkrétní skutečnosti naznačující porušení těchto pravidel způsobem, který mohl ovlivnit výsledek voleb. Pro rozhodování volebního soudu je totiž důležitá zmíněná zásada, podle níž pokud by došlo k pochybení na úrovni okrskové volební komise, měla by být sjednána náprava pokud možno hned „na místě“.“ S tímto názorem se zdejší soud plně ztotožňuje.

20. Soud trvá na tom, že pokud by došlo k jakémukoli nezákonnému zásahu do volební místnosti, urny či volební dokumentace, případně k jinému porušení volebního zákona, jistě by tuto okolnost okrsková volební komise s ohledem na své povinnosti plynoucí z volebního zákona a složeného slibu zaznamenala v zápisu a řešila odpovídajícím způsobem. Nic takového se však v daném případě nestalo. Bylo na navrhovatelích, aby předložili či navrhli důkazy k vyvrácení domněnky, že výsledek voleb odpovídá vůli voličů, což neučinili. Navrhovatelé uváděné skutečnosti ke zpochybnění výsledku voleb nestačí, neboť navrhovatelé zůstali u pouhých pochybností a podezření, u kterých ani nespecifikovali, jakým způsobem mělo dojít k porušení volebního práva a jak toto porušení mělo ovlivnit výsledek voleb. Domněnky navrhovatelů nemohou výsledek voleb jakkoli zpochybnit.
21. Vzhledem k výše uvedenému soud dospěl k závěru, že návrh na vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Petrovice konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 není důvodný, neboť není opřený o dostatečná tvrzení a důkazy. Proto tento návrh výrokem I. zamítl.
22. V souladu s § 90 odst. 3 s.ř.s. soud o tomto návrh rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě od jeho doručení, a to bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z předložené volební dokumentace, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování.
23. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s.ř.s., podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** podle ust. § 104 odst. 1 s.ř.s. věta před středníkem opravné prostředky přípustné.

Usnesení nabývá právní moci podle ust. § 93 odst. 5 s.ř.s. dnem vyvěšení na úřední desce soudu.

Ústí nad Labem 6. listopadu 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu